

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 12C/96/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312209981
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Pintová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2013:4312209981.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice v právnej veci navrhovateľa: Y. proti odporcovi: O., o vydanie dedičstva oprávnenému dedičovi, sudkyňou JUDr. Miriam Pintovou, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Odporkyni súd nepriznáva náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ písomne podaným návrhom, ktorý bol súdu doručený dňa 2.12.2011 žiadal, aby súd po vykonanom dokazovaní vyhlásil rozsudok, ktorým určí, že O. je povinná vydať navrhovateľovi ako oprávnenému dedičovi po G., naposledy bytom S., zomrelej dňa X.XX.XXXX, právom nebohého O. nehnuteľnosti tvoriace dedičstvo po nebohej, na základe osvedčenia o dedičstve zo dňa 6.7.2006 č.k. 5D/517/2005, vydaného JUDr. Leilou Baštrnákovou, notárkou ako súdnym komisárom v Komárne a to nehnuteľnosti, ako sú špecifikované v predmetnom písomnom návrhu.

Návrh odôvodnil tým, že v uvedenom osvedčení o dedičstve č.k. 5D /517/2005, Dnot 274/2005 boli ako dedičia zo zákona v prvej skupine uvedení O., právom dcéry Y., na základe rozhodnutia OS Komárno č.k. D/146/92 a A., právom nebohého O. na základe rozhodnutia Okresného súdu Komárno č.k. 12D /84/2006 , ako jeho dcéra.

V návrhu uviedol, že súdna komisárka osvedčila, že dedičia ohľadne vyporiadania dedičstva uzatvorili dohodu, na základe ktorej všetky nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom dedičského konania po neb. G. nadobúda odporkyňa O. Ďalej uviedol, že je synom nebohého O.. Poznamenal, že nemal vedomosť o tom, že G. zomrela. Ďalej poznamenal, že na základe skutočností, že je synom nebohého O. je oprávneným dedičom zo zákona v prvej skupine spolu s A. po nebohom otcovi O. a odporkyňou O., po nebohej Y.. Vzhľadom na to, že odporkyňa nadobudla predmet dedičského konania na základe dohody do svojho vlastníctva, snažil sa s ňou mimosúdne dohodnúť, avšak odporkyňa odmietla vydať jeho dedičský podiel.

Odporkyni súd doručil predmetný návrh, pričom okrem vyjadrenia k návrhu odporkyňa vzniesla námietku premlčania.

Na pojednávaní navrhovateľ uviedol, že na predmetnom návrhu trvá. Žiadal, aby bola odporkyňa zaviazaná vydať mu titulom dedičstva ako oprávnenému dedičovi 1 nehnuteľnosť, ktoré sú

špecifikované na čl. 8-14 návrhu. Poznamenal, že súdu dokladoval rodným listom, že je synom O.. Jeho otec zomrel. Poznamenal, že účastníkom dedičského konania po otcovi nebol. Má len vedomosť o tom, že dedičské konanie po nebohom otcovi bolo zastavené pre nemajetnosť. Na notárskom úrade u JUDr. Baštrnákovej prebiehalo dedičské konanie po poručiteľke G. ktorá zomrela X.XX.XXXX. Išlo o náhradné dedičské konanie. G.ola pravdepodobne jeho príbuzná, pričom sa dozvedel, že mali dedič jeho otec O., odporkyňa a jeho sestra A. Konanie o dedičstve bolo ukončené vydaním osvedčenia o dedičstve dňa 6.7.2006. Nehnutelnosti, ktoré žiada vydať v 1 , teda vydanie jeho dedičského podielu, ako sú uvedené v osvedčení o dedičstve nadobudla do výlučného vlastníctva po G. odporkyňa O., ktorá je sestrou jeho nebohého otca O.. Druhá dedička A. sa svojho dedičského podielu vzdala v prospech O. - odporkyne. Uviedol, že nebol účastný predmetného dedičského konania. Nikto ho na pojednávanie, ako zákonného dediča nepredvolával, t.j. ako zákonného dediča po nebohom otcovi, ktorý zomrel ešte pred rozhodnutím o vydaní rozhodnutia o dedičstve po G. Mal za to, že ako zákonný dedič mal byť účastníkom dedičského konania a prináleží mu jeho dedičský podiel. Ďalej uviedol, že sa nevie vyjadriť, prečo žiada vydanie 1 všetkých nehnuteľností, ktoré patrili do dedičstva, ktorých vlastníčkou bola poručiteľka G.. Poznamenal, že ostatní dedičia ho úmyselne v dedičskom konaní zatajili, pričom mali vedomosť o tom, že je synom O. t.j. dediča po G.K vznesenej námietke premlčania odporkyňou navrhovateľ uviedol, že k tomuto sa nevie vyjadriť, nakoľko nemá právnické vzdelanie, i keď bol upovedomený, že na námietku premlčania musí súd prihliadať. Mal za to, že jeho návrh je dôvodne podaný, nakoľko predložil listinné dôkazy, predovšetkým rodný list, preukazujúci, že je synom nebohého O.

Odporkyňa vo výpovedi uviedla, že trvá na vznesenej námietke premlčania a žiada, aby súd návrh z tohto dôvodu zamietol. Vo svojom vyjadrení na pojednávaní odporkyňa uviedla, že nebohá G. bola jej starou matkou. Na Notárskom úrade v Komárne prebiehalo náhradné dedičské konanie vedené na OS Komárno pod sp. zn. 5D /517/2005. Na tomto dedičskom konaní boli ako zákonní dedičia zohľadnení ona, ako vnučka G.j a zároveň ďalším dedičom mal byť jej brat O. ktorý zomrel dňa 7.2.2006. Po ňom, ako dedička bola v dedičskom konaní zohľadnená jeho dcéra A., nar.

12C/96/2012

17.9.1979, ktorá v súčasnosti žije v Taliansku. Na základe osvedčenia o dedičstve sa stala výlučnou vlastníčkou nehnuteľností vedené v katastrálnom území Bory, vedené na LV č. XXX,XXX a nehnuteľnosti katastrálne územie Santovka, vedené na LV č. XXX a XXX. Hodnota uvedených pozemkov bola určená v dedičskom konaní na sumu 7.167,- Sk. Uviedla, že nikto z príbuzných nemal vedomosť o tom, že jej brat O.i mal nemanželské dieťa, t.j. navrhovateľa Y.. Počas jeho života nikdy nespomínal, že má nemanželského syna. S navrhovateľom sa nikdy nestretla. Mala vedomosť len o tom, že jej brat O. mal len dcéru A.. Skutočnosti uvádzané navrhovateľom sa preto podľa nej nezakladajú na pravde. Poprela tvrdenie navrhovateľa, že by ho dedičia v dedičskom konaní úmyselne zatajili.

Zároveň uviedla, že vznesla námietku premlčania, nakoľko navrhovateľ sa vydania dedičstva domáhal po uplynutí 3 ročnej premlčacej lehoty.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový a právny stav :

Na Okresnom súde v Komárne prebiehalo pod sp.zn. 5D /517/2005 náhradné dedičské konanie po poručiteľke ŽR., naposledy bytom Komárno, zomrelej 4.11.1976. Náhradné dedičské konanie bolo ukončené vydaním osvedčenia o dedičstve zo dňa 6.7.2006, ktoré nadobudlo právoplatnosť 6.7.2006. Dedičia zo zákona v prvej skupine sú v osvedčení o dedičstve uvedení právom dcéry Y. na základe potvrdenia OS Komárno č.k. D /146/92 jej deti O. a právom nebohého O. na základe potvrdenia OS Komárno č.k. 12D /84/2006 jeho dcéra A.

Na základe osvedčenia o dedičstve vlastníčkou nehnuteľností patriacich do dedičstva po G.j nadobudla v celosti O. Zo spisu OS Komárno č.k. 12D /84/2006 bolo zistené, že O. zomrel dňa 7.2.2006. Dedičské konanie po nebohom O. bolo ukončené uznesením o zastavení konania podľa § 175 h/ ods. 1 O.s.p. dňa 25.4.2006. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť v časti zastavenia konania dňa 28.4.2006.

Navrhovateľ v konaní o vydanie dedičstva predložil súdu listinný dôkaz a to rodný list preukazujúci jeho tvrdenie, že je synom nebohého O.

Z predložených listinných dôkazov je preukázané, že v dedičskom konaní po G. právom nebohého O. ako zákonný dedič bola zohľadnená len jeho dcéra A. a nie aj jeho syn, ako vyplýva z rodného listu Y. - navrhovateľ.

Podľa § 485 ods. 1 O.Z. Ak sa po prejednaní dedičstva zistí, že oprávneným dedičom je niekto iný, je povinný ten, kto dedičstvo nadobudol, vydať oprávnenému dedičovi majetok, ktorý z dedičstva má, podľa zásad o bezdôvodnom obohatení tak, aby nemal majetkový prospech na ujmu právneho dediča.

12C/96/2012

Podľa § 100 ods. 1 O.Z. Právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101-110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 100 ods. 2 O.Z. Premlčujú sa všetky majetkové práva z výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

Podľa § 105 O.Z. Ak ide o právo oprávneného dediča na vydanie dedičstva (§ 485), začína plynúť premlčacia doba od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa dedičské konanie skončilo.

Podstata premlčania spočíva v tom, že pokiaľ sa určité právo po zákonom stanovenú dobu (premlčaciu dobu) nevykonáva, alebo sa v priebehu premlčacej doby neuplatní na súde, či u príslušného orgánu, nemôže už byť po jej uplynutí veriteľovi priznané. To znamená, že dlžník sa po uplynutí zákonom stanovenej doby môže úspešne brániť vymáhaním práva s poukazom na to, že toto právo bolo už premlčané.

V dôsledku premlčania právo nezaniká (na rozdiel od preklúzie práva), trvá ďalej, ale do značnej miery sa zoslabuje zmenšením možnosti jeho úspešného uplatnenia. Pokiaľ dlžník pred súdom namietne premlčanie práva, nemôže byť veriteľovi premlčané právo priznané.

Na to, aby premlčanie malo hmotnoprávne účinky, zákon v § 100 ods. 1 O.Z. určuje dve kumulatívne podmienky a/ márne uplynutie premlčacej doby, b/ uplatnenie námietky premlčania povinným subjektom na súde.

Márne uplynutie premlčacej doby, ako objektívna právna skutočnosť, má za následok premlčanie práva o ktoré ide. Za premlčané právo sa považuje právo, ktoré sa nevykonalo v dobe ustanovenej zákonom. Napriek vzniku premlčania zostáva oprávnenej osobe premlčané právo naďalej zachované. Premlčanie samo o sebe ešte nespôsobuje zánik práva ale bráni len jeho vykonateľnosti. Ide o subjektívne právo povinného vzniesť po uplynutí premlčacej doby (§ 101 - 110 O.Z.) na súde námietku proti uplatnenému právu (tzv. námietku premlčania). Pokiaľ túto námietku povinná osoba použije, súd nemôže premlčané právo priznať.

Súd nie je oprávnený z úradnej povinnosti skúmať, či uplatnené právo je premlčané, ak túto námietku dlžník nevzniesol.

V zákonom ustanovení § 105 O.Z. je upravený začiatok uplynutia premlčacej doby, v prípade práva na vydanie dedičstva. Aby nevznikli povinnosti o začiatku plynutia premlčacej doby, tam, kde ide o právo

oprávneného dediča na vydanie dedičstva podľa § 485 O.Z. viaže zákon začiatok plynutia všeobecnej 3-ročnej premlčacej doby na právoplatnosť rozhodnutia súdu, ktorým sa skončilo dedičské konanie. Uvedené platí aj vtedy, keď oprávneného dediča v konaní o dedičstve ostatní dedičia zatajili.

12C/96/2012

Ak došlo ku konaniu o novoobjavenom majetku poručiteľa, začína plynúť nová premlčacia doba ohľadne tohto majetku až od právoplatnosti rozhodnutia súdu, ktorým bolo dedičské konanie o novoobjavenom majetku skončené.

Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že náhradné dedičské konanie po poručiťke G. zomrelej X.XX.XXXX bolo ukončené osvedčením o dedičstve, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 6.7.2006. Od právoplatného skončenia dedičského konania, t.j. od 6.7.2006 tak začala plynúť všeobecná 3-ročná premlčacia lehota, ktorá uplynula 6.7.2009. Návrh oprávneného dediča na vydanie dedičstva bol súdu doručený 2.12.2011, t.j. po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej lehoty v zmysle § 105 O.Z.

S poukazom na vznesenú námietku premlčania odporkyňou súd návrh zamietol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov konania potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Odporkyňa bola v konaní úspešná v celom rozsahu podľa citovaného § 142 ods. 1 O.s.p. jej vzniklo právo na náhradu trov konania, nakoľko si náhradu trov konania odporkyňa neuplatnila.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch písomných vyhotoveniach prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 205 ods.1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť; proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

12C/96/2012

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.